

POSTANOWIENIE

Dnia 28 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania W. sp. z o.o. sp. k. w likwidacji w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Warszawie
z udziałem E. R., S. sp. z o.o. sp. k. w likwidacji w M.
o wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 28 sierpnia 2024 r.,
zażalenia odwołującej się spółki oraz zainteresowanej spółki na postanowienie
Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 20 lutego 2024 r., sygn. akt III AUa 1365/22,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2024 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie ustalwszy wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 6.165 zł odrzucił skargę kasacyjną płatnika W. sp. z o.o. sp.k. w likwidacji w W. oraz zainteresowanej S. sp. z o.o. sp.k. w likwidacji w M. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 lipca 2023 r.

Zaskarżoną w sprawie decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddział w Warszawie ustalił podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonej E. R. z tytułu

wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z płatnikiem za miesiące wyszczególnione w tej decyzji. Wyrokiem z dnia 23 lutego 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zmienił sporną decyzję w ten sposób, że stwierdził, iż do podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz zdrowotne ubezpieczonej za luty, kwiecień, czerwiec, sierpień, październik, grudzień 2016 r. oraz luty 2017 r. z tytułu umowy zlecenia wykonywanej u płatnika nie zalicza się przychodów uzyskanych z tytułu umów zlecenia i rozstrzygnął o kosztach zastępstwa prawnego adekwatnie do wyniku sprawy.

Organ rentowy w apelacji od wyroku Sądu pierwszej instancji wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczył na kwotę 9.922,84 zł (k - 740 a. s.).

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu apelacji wyrokiem z 28 lipca 2023 r. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że zmienił decyzję organu rentowego. Ustalono, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne ubezpieczonej z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z płatnikiem za luty 2016 r. wynosi 4.055 zł, za czerwiec 2016 r. - 4.055 zł oraz za sierpień 2016 r. - 4.055 zł. Oddalono odwołanie w pozostałym zakresie oraz zniesiono wzajemnie koszty zastępstwa prawnego stron w pierwszej i drugiej instancji.

W skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia została oznaczona na kwotę 17.027 zł.

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2023 r. Sąd Apelacyjny zdecydował o sprawdzeniu wartości przedmiotu zaskarżenia określonej w skardze kasacyjnej i w tym celu zobowiązał organ rentowy do wyliczenia różnicy w wysokości składek opłaconych i należnych od odwołującej się spółki na podstawie objętej sporem decyzji przy uwzględnieniu jej zmiany dokonanej wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 28 lipca 2023 r.

W wykonaniu zobowiązania organ rentowy w piśmie z 2 stycznia 2024 r. podał, że przedmiotowa różnica wynosi 6.165,24 zł. Do pisma tego dołączono szczegółowe wyliczenie różnicy w składkach (k - 897 a. s.).

W przedmiotowym postanowieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że w sprawie kwestionowana była zasadność uwzględniania przy określaniu podstawy wymiaru

składek wynagrodzeń wypłaconych przez zainteresowaną spółkę. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego (postanowienie z dnia 8 listopada 2013 r., II UZ 61/13, LEX nr 1396417) stwierdzono, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie o wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne równa jest różnicy pomiędzy wysokością składki wskazywanej (zapłaconej) przez odwołującego się a składką należną, ustaloną w zaskarżonej decyzji za sporny okres. Podkreślono, że pogląd ten, odnosi się do sytuacji, gdy sama podstawa wymiaru składek nie jest sporna, a spór sprowadza się do zastosowania podstawy wskazanej przez ubezpieczonego (płatnika) względnie określonej przez przepis, albo gdy podstawa ta co prawda jest sporna w odniesieniu do jakiegoś jej składnika (składników) lub jego wysokości, ale istotą sporu jest wysokość składek wymierzonych od ustalonej przez organ rentowy podstawy ich wymiaru. W ocenie Sądu Apelacyjnego niniejsza sprawa do takich właśnie się zalicza, ponieważ istotą sporu w niej jest właśnie wysokość składek wymierzonych od ustalonej przez organ rentowy podstawy ich wymiaru, a okoliczność, że wysokość składki ustalono tylko na ubezpieczenie zdrowotne (oprócz podstawy wymiaru tej składki) niczego nie zmienia. Zdaniem Sądu wymaganie ustalenia w decyzji wprost wysokości składek na ubezpieczenia społeczne dla przyjęcia, że wartość przedmiotu zaskarżenia liczy się jako różnicę składek, jest niewspółmierne, skoro istota sporu zasadzająca się na wysokości składek nie jest wątpliwa. Sąd nie miał wątpliwości, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie, to kwota ostatecznie wyliczona przez organ rentowy jako różnica w składkach za poszczególne miesiące ujęte w spornej decyzji.

Skarżące zaskarżyły postanowienie w całości, zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 w związku z art. 367 § 3 k.p.c. oraz art. 22 w związku z art. 398² § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że w sprawach, w których przedmiotem sporu nie jest wysokość zobowiązania składkowego, ale wysokość

samej podstawy wymiaru - wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi różnica między zadeklarowaną przez płatnika składek podstawą wymiaru składek, a podstawą wymiaru określoną przez organ rentowy za sporny okres - art. 22 w związku z art. 398² § 1 k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 października 2017 r., II UZ 59/17, LEX nr 2397614; z 16 stycznia 2018 r., III UZ 12/17, LEX nr 2439112; z 6 marca 2019 r., II UZ 1/19, LEX nr 2629832; z 21 sierpnia 2019 r., III UZ 19/19, LEX nr 3364045).

Zaskarżoną decyzją organ rentowy ustalił sporną w sprawie wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne, a także wysokość składek na to ostatnie ubezpieczenie. Nie ma wątpliwości, że spór w swojej istocie nie dotyczył składek, lecz podstawy ich wymiaru. Podobnie jak w sprawie zakończonej postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2013 r., II UZ 61/13 (LEX nr 1396417, niewłaściwie przytaczane w postanowieniu będącym przedmiotem niniejszego postępowania), wartości przedmiotu zaskarżenia nie mogła stanowić różnica w wysokości składek pomiędzy składką uiszczoną, a ustaloną w zaskarżonej decyzji w sytuacji, gdy decyzja ta nie określała wysokości składek na ubezpieczenia społeczne ani należności z tytułu składek. Wobec tego płatnik trafnie zarzucił naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 22 k.p.c. Sąd odwoławczy błędnie stwierdził, że brak ustalenia w decyzji wysokości składek z jednoczesnym wskazaniem prawidłowej zdaniem organu podstawy ich wymiaru nie oznacza, że spór w swojej istocie dotyczy podstawy wymiaru. Warto bowiem zacytować choćby przywołaną w przedmiotowym postanowieniu sprawę II UZ 61/13, w której stwierdzono, że „wartości przedmiotu zaskarżenia nie mogła natomiast stanowić wielkość różnicy wysokości podstawy składek pomiędzy składką uiszczoną a ustaloną w zaskarżonej decyzji w sytuacji, gdy decyzja ta nie określała wysokości składek wymierzonych od ustalonej w niej podstawy ich wymiaru”.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]

